

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH

NHỮ MẠNH CƯỜNG

QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ XUẤT KHẨU HÀNG
NÔNG LÂM SẢN SANG THỊ TRƯỜNG TRUNG QUỐC
CỦA TỈNH LÀO CAI

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN - 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ & QUẢN TRỊ KINH DOANH

NHỮ MẠNH CƯỜNG

**QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ XUẤT KHẨU HÀNG
NÔNG LÂM SẢN SANG THỊ TRƯỜNG TRUNG QUỐC
CỦA TỈNH LÀO CAI**

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số: 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. NGUYỄN THÀNH VŨ

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các kết quả nghiên cứu được trình bày trong luận văn là trung thực, khách quan, các thông tin trích dẫn trong luận văn này đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Người Cam đoan

Nhữ Mạnh Cường

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành tốt luận văn này, ngoài những cố gắng của bản thân, tôi đã nhận được rất nhiều sự quan tâm, giúp đỡ của quý thầy, cô, Phòng Đào tạo sau đại học Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên. Nhân dịp hoàn thành luận văn này, tôi xin được bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc và chân thành tới sự quan tâm giúp đỡ quý báu đó.

Tôi xin được trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ và hướng dẫn tận tình của, TS. Nguyễn Thành Vũ đã tận tình hướng dẫn, truyền đạt kiến thức, kinh nghiệm, động viên và giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và thực hiện luận văn tốt nghiệp này.

Tôi xin gửi lời cảm ơn đến các bạn bè thân thiết, các bạn học viên cùng lớp cao học, các đồng nghiệp, những người đã quan tâm, cho tôi thêm niềm tin và động lực để tập trung nghiên cứu.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2020

Tác giả

Nhữ Mạnh Cường

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG BIỂU, HÌNH VẼ	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Sự cần thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	2
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	2
5. Kết cấu của luận văn	3
CHƯƠNG 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ XÚC TIẾN XUẤT KHẨU NÔNG LÂM SẢN	4
1.1 Cơ sở lý thuyết	4
1.1.1. Các khái niệm cơ bản	4
1.1.2. Đặc điểm nông lâm sản xuất khẩu	5
1.1.3. Yêu cầu của nông lâm sản xuất khẩu	7
1.1.4. Vai trò của nông lâm sản xuất khẩu	8
1.1.5. Quản lý nhà nước đối với xuất khẩu NLS	12
1.1.6. Nội dung của quản lý nhà nước đối với xuất khẩu NLS	13
1.1.7. Các nhân tố ảnh hưởng đến quản lý nhà nước đối với xuất khẩu NLS trong hội nhập quốc tế	22
1.2. Cơ sở thực tiễn	24
1.2.1. Kinh nghiệm của Bắc Giang	24
1.2.2. Kinh nghiệm của Lạng Sơn	26
CHƯƠNG 2 PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	27
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	27
2.2. Phương pháp thu thập thông tin	27
2.2.1. Số liệu thứ cấp	27

2.2.2. Số liệu sơ cấp	28
2.3. Phương pháp tổng hợp, xử lý thông tin.....	28
2.3.1. Phân tổ và bảng thống kê	29
2.3.2. Biểu đồ thống kê	29
2.4. Phương pháp phân tích thông tin	29
2.4.1. Phương pháp thống kê mô tả.....	30
2.4.2. Phương pháp so sánh.....	30
2.4.3. Phương pháp phân tích dãy số thời gian	30
2.5. Tiêu chí đánh giá hoạt động quản lý nhà nước đối với xuất khẩu NLS	30
2.5.1. Tiêu chí năng lực quản lý.....	31
2.5.2. Tiêu chí về hiệu lực quản lý	31
2.5.3. Tiêu chí hiệu quả quản lý	31
CHƯƠNG 3 THỰC TRẠNG VỀ XUẤT KHẨU NÔNG LÂM SẢN SANG THỊ TRƯỜNG TRUNG QUỐC CỦA TỈNH LÀO CAI	34
3.1. Thực trạng về xuất khẩu nông lâm sản sang thị trường trung Quốc của tỉnh Lào Cai	34
3.1.1. Đặc điểm tình hình kinh tế- xã hội của tỉnh Lào Cai	34
3.1.2. Kết quả xuất khẩu NLS sang thị trường Trung Quốc của tỉnh Lào Cai	35
3.2. Thực trạng quản lý nhà nước đối với xuất khẩu nông lâm sản sang Trung Quốc tại Lào Cai	41
3.2.1. Thực trạng ban hành và thực thi pháp luật có liên quan đến xuất khẩu nông lâm sản.....	42
3.2.2. Thực trạng xây dựng và thực thi chiến lược, kế hoạch và chương trình xuất khẩu nông lâm sản	49
3.2.3. Thực trạng thực hiện các chính sách xúc tiến thương mại	51
3.2.4. Thực trạng kiểm tra, giám sát hoạt động xuất khẩu NLS	61
3.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến quản lý nhà nước đối với xuất khẩu NLS ở Việt Nam	64
3.3.1. Ảnh hưởng của các yếu tố chủ quan	64
3.3.2. Ảnh hưởng của các yếu tố khách quan	66

CHƯƠNG 4 GIẢI PHÁP HOÀN THIỆN QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC NHẪM THÚC ĐẨY XUẤT KHẨU NÔNG LÂM SẢN SANG THỊ TRƯỜNG TRUNG QUỐC CỦA TỈNH LÀO CAI.....	69
4.1. Căn cứ của giải pháp	69
4.1.1. Những xu hướng mới trong nước và quốc tế.....	69
4.1.2. Định hướng phát triển xuất khẩu NLS của tỉnh Lào Cai đến năm 2022.....	71
4.2. Các giải pháp nhằm hoàn thiện công tác QLNN nhằm thúc đẩy xuất khẩu NLS sang thị trường Trung Quốc	73
4.2.1. Xác định mặt hàng NLS mũi nhọn và các nguồn tiềm năng	73
4.2.2. Hoàn thiện tổ chức bộ máy quản lý nhà nước đối với xuất khẩu NLS	73
4.2.3. Nâng cao năng lực cán bộ QLNN đối với XK NLS	74
4.2.4. Tăng cường quản lý xúc tiến xuất khẩu NLS sang thị trường Trung Quốc của Sở Công thương tỉnh Lào Cai	76
4.2.5. Hoàn thiện công tác kiểm tra, giám sát hoạt động xuất khẩu NLS.....	77
4.3. Một số kiến nghị.....	80
4.3.1. Đối với Bộ, Chính phủ	80
4.3.2. Đối với UBND tỉnh Lào Cai	81
4.3.3. Đối với các doanh nghiệp, các đơn vị trên địa bàn tỉnh Lào Cai	81
KẾT LUẬN	84
TÀI LIỆU THAM KHẢO	86
PHỤ LỤC	88

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Nguyên nghĩa
AEC	Cộng đồng Kinh tế các quốc gia Đông Nam Á
CNH, HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
FDI	Đầu tư trực tiếp nước ngoài
FTA	Hiệp định thương mại tự do
GAP	Chu trình nông nghiệp an toàn
GTGT	Giá trị gia tăng
HHNH	Hiệp hội ngành hàng
HNQT	Hội nhập quốc tế
KHCN	Khoa học công nghệ
KNXX	Kim ngạch xuất khẩu
KTXH	Kinh tế xã hội
NLS	Nông lâm sản
NLTS	Nông, lâm, thủy sản
NN&PTNT	Nông nghiệp và phát triển nông thôn
NSNN	Ngân sách nhà nước
NSXK	Nông sản xuất khẩu
QLNN	Quản lý nhà nước
SPS	Hiệp định về biện pháp vệ sinh dịch tễ
TBT	Biện pháp kỹ thuật trong thương mại
TGHĐ	Tỷ giá hối đoái
THQG	Thương hiệu quốc gia
TMQT	Thương mại quốc tế
USD	Đồng đô la Mỹ
VCCI	Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam
VND	Đồng Việt Nam
VSATTP	Vệ sinh an toàn thực phẩm
WTO	Tổ chức thương mại thế giới
XK NLS	Xuất khẩu nông lâm sản
XTTM	Xúc tiến thương mại
TQ	Trung Quốc

DANH MỤC BẢNG BIỂU, HÌNH VẼ

Bảng biểu

Bảng 3.1: Kim ngạch xuất khẩu một số mặt hàng NLS qua cửa khẩu của tỉnh Lào Cai	39
Bảng 3.2: Ước tính giá xuất khẩu bình quân NLS chủ lực qua cửa khẩu của tỉnh Lào Cai sang thị trường Trung Quốc	41
Bảng 3.3: Đánh giá về công tác ban hành chính sách về xuất khẩu NLS của tỉnh Lào Cai	45
Bảng 3.4: Tổ chức thực hiện chính sách liên quan đến xuất khẩu NLS sang thị trường Trung Quốc của tỉnh Lào Cai	47
Bảng 3.5: Đánh giá về công tác xây dựng và quản lý chiến lược xuất khẩu NLS sang Trung Quốc của tỉnh Lào Cai	51
Bảng 3.6: Tổ chức các hội thảo, hội nghị XTXK hàng NLS của Sở công thương Lào Cai giai đoạn 2015-2018.....	54
Bảng 3.7: Tổ chức, tham gia các hội chợ hàng NLS của Sở công thương Lào Cai giai đoạn 2014-2018	55
Bảng 3.8: Kết quả hoạt động khảo sát thị trường, gặp gỡ giao thương	56
Bảng 3.9: Số ấn phẩm cung cấp thông tin cho doanh nghiệp xuất khẩu NLS.....	57
Bảng 3.10: Đánh giá hoạt động QLNN về xúc tiến thương mại cho NLS của tỉnh Lào Cai.....	61
Bảng 3.11: Đánh giá công tác thanh tra kiểm tra về hoạt động xuất khẩu NLS sang Trung Quốc của tỉnh Lào Cai	63
Bảng 3.12: Ảnh hưởng của yếu tố chủ quan đối với xuất khẩu NLS sang thị trường Trung Quốc.....	66
Bảng 3.13: Ảnh hưởng của Chính sách của các nước xuất khẩu NLS khác trên thế giới	68

Hình vẽ

Hình 3.1: Kết quả đào tạo, tập huấn cho các doanh nghiệp xuất khẩu	59
Hình 3.2: Cơ cấu đào tạo xúc tiến thương mại tại Lào Cai năm 2019.....	59

MỞ ĐẦU

1. Sự cần thiết của đề tài

Tỉnh Lào Cai nằm ở cửa ngõ của phía Bắc, tiếp giáp với nước Trung Quốc, có cửa khẩu quốc tế trên tuyến hành lang kinh tế Côn Minh - Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng - Quảng Ninh, thực sự là “cầu nối”, “cửa ngõ” của Việt Nam, các nước ASEAN với thị trường tỉnh Vân Nam và vùng Tây Nam rộng lớn của Trung Quốc.

Hiện nay, Trung Quốc hiện là thị trường xuất khẩu nông lâm sản (NLS) lớn nhất của Việt Nam nói chung và Lào Cai nói riêng, đặc biệt là trái cây tươi (thanh long, dưa hấu, xoài, chuối), cà phê, điều, cao su, tiêu...

Nhận thức doanh nghiệp là thành phần quan trọng trong việc sản xuất, tiêu thụ sản phẩm, với quan điểm luôn đồng hành, sát cánh cùng doanh nghiệp, các cấp chính quyền tỉnh Lào Cai đã cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh, tạo điều kiện thuận lợi nhất cho doanh nghiệp phát triển. Để hỗ trợ cho các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh ổn định và phát triển, UBND tỉnh Lào Cai đã có những nỗ lực nhằm hỗ trợ doanh nghiệp kết nối sản xuất tiêu thụ sản phẩm đặc trưng trên địa bàn tỉnh theo mô hình chuỗi liên kết giá trị toàn cầu; hỗ trợ xây dựng thương hiệu và nâng cao năng lực cạnh tranh nhằm thúc đẩy xuất khẩu NLS sang thị trường Trung Quốc.

Quản lý nhà hoạt động xuất khẩu hàng hóa sang thị trường Trung Quốc được cho là hoạt động quan trọng của tỉnh Lào Cai. Để giúp phát triển nền kinh tế địa phương thì đẩy mạnh xuất khẩu được coi là một nhiệm vụ trọng yếu. Chính vì vậy để giúp tạo điều kiện thuận lợi cho các doanh nghiệp có cơ hội quảng bá, giới thiệu sản phẩm, tìm kiếm thị trường, phát triển hệ thống kênh phân phối, đàm phán ký kết hợp đồng, phát triển sản xuất kinh doanh, mở rộng quy mô sản xuất thì vai trò của công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động xuất khẩu NLS sang thị trường Trung Quốc càng trở lên quan trọng. Mặc dù vậy, công tác quản lý nhà nước về xuất khẩu NLS tỉnh Lào Cai sang thị trường Trung Quốc hiện nay vẫn chưa đạt được hiệu lực như mong đợi đối với sự phát triển kinh tế- xã hội của tỉnh. Thực tế chỉ ra vẫn còn rất nhiều khúc mắc liên quan đến việc quản lý thiếu hiệu quả dẫn đến việc lãng phí nguồn lực của địa phương. Xuất phát từ những vấn đề thực tế, tôi chọn nội dung ***“Quản lý nhà nước về xuất khẩu hàng nông lâm sản sang thị trường Trung Quốc của tỉnh Lào Cai”*** làm đề tài nghiên cứu Luận văn.